

Branschföreningen Svensk Torv
/Ingrid Kyllerstedt Norberg

REMISSYTTRANDE

Dnr: M2019/00116/KI

Till
Miljö- och energidepartementet
Klimatenheten

Remissyttrande över Meddelande från EU-kommissionen En ren jord åt alla – en europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi

Branschföreningen Svensk Torv är en samarbetsorganisation för torvproducenter av torv till odling, energi och djurhållning samt användare av torv för energiändamål, främst kraftvärmeverk, och odling samt gödsel, biokol och filter för sanering. Syftet är bland annat att informera om torv och verka för att torv och torvmark förvaltas på ett hållbart sätt samt företräda torvbranschen i kontakter med regering och riksdag och olika myndigheter och organisationer. Kontakterna gäller frågor som tillstånd, lagstiftning, skatter och avgifter, olika EU-direktiv m.m. med koppling till torv.

Våra synpunkter

Vi vill först framhålla att vi ser positivt på dokumentet som helhet, men vi har invändningar och förslag på förbättringar på vissa delar som vi i detta remissyttrande vill framföra.

Svensk Torv instämmer i slutsatsen som framförs, att för att uppnå nettonollutsläpp av växthusgaser måste vi maximera potentialen hos teknik och cirkulär ekonomi, storskalig användning av naturliga landbaserade kolsänkor, bland annat inom jordbruks- och skogsbrukssektorn, samt ändrade transportmönster. I Meddelandet framhålls att primära råvaror är en förutsättning för koldioxidneutrala lösningar inom alla ekonomins sektorer. Primära råvaror nämns som fortsatt att vara viktiga. Även nya material kommer att spela en viktig roll. Vi vill förtydliga att torv från dränerad torvmark är en av dessa primära råvaror som av Meddelandet anses vara viktiga.

Betydande markutsläpp som måste tas med

Vi vill dock framhålla att vi i denna skrivning saknar en redovisning av den betydelse som torv från dränerad mark har i sammanhanget. 25 procent av Sveriges yta består av torvmark och av denna yta är lika mycket, 25 procent, dränerad för att utöka skogs- och

Branschföreningen Svensk Torv

c/o Neova, Arenavägen 33, 121 77 Johanneshov | info@svensktorv.se | www.svensktorv.se

Bankgiro 835-9721 | Plusgiro 486 82 79-3 | Org nr 802010-7069

jordbruksarealen. Torvmark som redan är dränerad av jord- och skogsbruk är den enskilt största källan av koldioxidutsläpp i Sverige. Utsläppen är varje år av samma storleksordning som all inrikestrafik eller om man så vill de samlade utsläppen från de verksamheter som omfattas av systemet med utsläppsrätter i Sverige (EU ETS).

Att restaurera denna typ av mark och att binda in kol i mark anges av FN:s klimatpanel IPCC i specialrapporten om 1,5 grader uppvärmning vara den enskilda Carbon Dioxid Removalåtgärdstyp som har den största potentialen och lägsta kostnaden på global nivå. Att göra något åt dessa emissioner kan därför inte negligeras som en av åtgärderna som nämns i ”En ren jord åt alla – en europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi”.

Mångfald av lösningar

Vi vill peka på att det finns lösningar som alternativ till återvätning, som både ger en möjlighet att tillvarata råvaran torv, som i sin tur kan användas inom de traditionella områdena för torv som odling, energi och djurhållning. Men också kan användas för framtida klimatsmarta lösningar som biodrivmedel, isolering i byggnader och inom filter i läkemedelsindustrin. **Det är viktigt att Sverige inom EU visar på Sveriges unika möjligheter att skapa mindre växtgasutsläpp och ett bättre klimat med egna inhemska klimatlösningar.**

Prissätt borttagen CO₂

En annan väg som vi vill påvisa är att det borde sättas ett pris på undvikta utsläpp, motsvarande de utsläppsrätter som finns inom EU ETS. Om undvikta utsläpp, genom efterbehandling av dränerad torvmark ingick som en klimatåtgärd skulle en ny marknad med möjlighet att åtgärda markemissioner etableras. Markutsläppen från jordbruksmark och dränerad torvmark skulle kunna bidra till lösningar i stället för att endast vara en belastning för klimatet.

Göran Finnveden, professor och vice rektor vid KTH, verksam vid KTH Sustainability Office, har framfört tanken på att genom att prissätta borttagen CO₂ kan ett parallellt system för undvikta utsläpp skapas för att motivera och realisera dessa åtgärder i klimatarbetet.

Förutsättningar för bioekonomin

I kapitlet 6. Att ta tillvara bioekonomins alla fördelar och skapa nödvändiga kolsänkor utvecklas tankarna på att hållbar biomassa spelar en viktig roll i en ekonomi med nettonollutsläpp av växthusgaser. Vi instämmer i skrivningen att biomassa kan ge direktvärme och att utsläppt koldioxid kan leda till negativa utsläpp. I sammanhanget vill vi betona att de förslag vi har om att genom efterbehandling av fler ytor än de som torven skördas på är ett viktigt redskap.

Genom att man vid avslutad torvskörd inte bara efterbehandlar den aktuella ytan utan även de värst läckande dränerade torvmarkerna i Sverige kan torvproduktionen bidra till en reducering av växtgasutsläppen och en efterbehandling av dränerad torvmark som annars

Branschföreningen Svensk Torv

c/o Neova, Arenavägen 33, 121 77 Johanneshov | info@svensktorv.se | www.svensktorv.se

Bankgiro 835-9721 | Plusgiro 486 82 79-3 | Org nr 802010-7069

inte kan göras på grund av de höga kostnader våtläggning innebär. På detta sätt kan värdefull torv tillvaratas för olika ändamål, samtidigt som IPCC:s rekommendation om att åtgärda dränerad torvmark för att minska utsläppen realiserar.

Skrivningen om att en större produktion av biomassa måste komma från flera olika källor, samtidigt som vår naturliga kolsänka bibehålls eller till och med förstärks, är utmärkt. Vi menar att torvmarker är en av dessa ”flera olika källor” som nämns. EU:s negativa syn på biodrivmedel från jordbruksgrödor måste omprövas.

Vi instämmer i följande skrivning: *”Men en omställning baserad på biomassa begränsas av hur mycket mark som finns att tillgå. Beroende på vilket biogent material som biomassan produceras från kan effekterna på markanvändningen, EU:s naturliga sänka, den biologiska mångfalden och vattentillgångarna skilja sig åt avsevärt. I samband med omställningen av ekonomin är det viktigt att alltid noggrant se till att använda de knappa markresurserna och de andra naturtillgångarna på bästa sätt och se till att biomassa endast används så effektivt och hållbart som möjligt.”*

Det är av stor vikt att Sverige hävdar sin unika tillgång på dränerad torvmark som en av de markresurser som åsyftas.

Syftet med denna strategi är *”att skapa en framtidsvision och en känsla av riktning, planera därefter och ge inspiration till berörda aktörer, forskare, företagare och medborgare och hjälpa dem att utveckla nya och innovativa industrier, företag och arbetstillfällen.”*

Vi tycker detta är en utmärkt skrivning liksom rekommendationen att börja testa banbrytande teknik i stor skala. Vi anser att det är viktigt att Sverige inte stänger några dörrar utan verkligen ger branscher som Svensk Torv få möjligheten att förverkliga detta. Vi bedriver en ambitiös klimatforskning där vi utvecklar metoder för utvinning av biodrivmedel ur torv. Lyckas vi kommer Sverige att få en oändlig resurs, motsvarande hela Norges oljereserv, att använda för att minska transportsektorns utsläpp.

Synliggör bioenergin

Bioenergin har fått en mycket underordnad roll i strategin, trots att bioenergi står för 60 procent av den förnybara energin i EU, svarar för en stor del av tillväxten inom förnybar energi och kan användas i alla samhällssektorer och för alla typer av energibehov.

Fjärrvärme nämns bara en gång trots att svenska fjärrvärmerna är den viktigaste förklaringen till att Sverige har lyckats sänka koldioxidutsläppen. Genom branschens omställning till biobränslen har Sveriges totala utsläpp minskat med en femtedel på två decennier, men inget sägs om den stora energieffektivisering som fjärrvärmerna erbjuder genom att dels konvertera kondenselproduktion till kraftvärme, dels ta vara på spillvärme från andra sektorer (främst industri, men även datahallar, handel mm).

Branschföreningen Svensk Torv

c/o Neova, Arenavägen 33, 121 77 Johanneshov | info@svensktorv.se | www.svensktorv.se

Bankgiro 835-9721 | Plusgiro 486 82 79-3 | Org nr 802010-7069

Trots att bioenergin är den största förnybara energikällan i EU, och även kommer att stå för den största tillväxten inom förnybar energi under de kommande åren, är bioenergin i stort sett frånvarande i strategin.

Det är beklagligt att man inte ens nämner biobränslen som alternativ för att minska användningen av fossila bränslen för uppvärmning, och att man inte framhåller biodrivmedel som en möjlig klimatlösning. Inte heller nämns avancerade biodrivmedel som ett prioriterat forskningsområde. Också i avsnittet om bioekonomi saknas energianvändningen även om produktion av biobränslen och styrmedlens betydelse berörs heller inte i dokumentet.

Med dessa förbättringsåtgärder och synpunkter ser vi med tillförsikt fram emot att dokumentet kan antas av EU och bli ett värdefullt klimatredskap.

Torbjörn Claesson
Ordförande

Ingrid Kyllerstedt Norberg
Tillförordnad VD